

Un dușman înverșunat al Israelului

De Tiberiu Ezri

No people in history have needed the right to self-defense and legitimacy more than the Jews of Israel, and that is what we in the Friends of Israel demand here today.

„Nimeni în istorie nu a avut nevoie de dreptul la autoapărare și la legitimitate mai mult decât evreii din Israel, iar acest lucru îl cerem astăzi noi, cei din organizația *Friends of Israel*.”

Lord Andrew Roberts of Belgravia, istoric britanic

Pedro Sánchez Pérez-Castejón este prim-ministru al Spaniei din 2018. El este și secretarul general al Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol (PSOE), iar din 2022 este președintele Internaționalei Socialiste.[1] S-a născut la Madrid în 1972. În tinerețe a învățat engleza la Dublin. Ca economist, a lucrat o vreme și la New York, la o firmă „capitalistă”. A activat și la Bruxelles, în cadrul instituțiilor europene. În noiembrie 2023, Sánchez a obținut un nou mandat de prim-ministru, în fruntea unei coaliții PSOE–SUMAR, dependentă de sprijinul altor partide în parlament.

Prim-ministru Pedro Sánchez

O parte dintre curențele stângii europene își au rădăcinile intelectuale în marxism și păstrează o atitudine profund critică față de capitalism. Pentru cei care am trăit în România comunistă, utopiile acestei ideologii și urmările lor nu sunt abstracțiuni teoretice: le-am simțit pe propria piele.

Și trecutul academic al lui Sánchez a provocat controverse. Teza sa de doctorat și unele publicații au fost ținta unor acuzații privind originalitatea și folosirea surselor. Analize

independente nu au confirmat însă acuzația de plagiat în teza doctorală. În cazul unei cărți co-semnate de Sánchez au fost identificate pasaje reproduse fără citarea corespunzătoare, iar el a recunoscut că era vorba despre o eroare care trebuia corectată.[2]

Guvernul Sánchez a urmat și o politică favorabilă imigrației. În 2026 a lansat un amplu proces extraordinar de regularizare a imigranților care trăiau deja ilegal în Spania și îndeplineau anumite condiții. Până la încheierea procedurii au fost depuse peste un milion de cereri.

De la condamnarea Hamas la confruntarea cu Israelul

Trebuie precizat un fapt important: Sánchez a condamnat explicit atacul Hamas din 7 octombrie 2023. La 16 octombrie el a reiterat condamnarea atacului și a recunoscut dreptul legitim al Israelului la autoapărare, insistând însă asupra respectării dreptului internațional și umanitar.[3] Și ulterior guvernul său a calificat Hamas drept organizație teroristă.

Dar politica lui Sánchez s-a orientat apoi tot mai pronunțat spre criticarea Israelului și exercitarea unor presiuni diplomatice, politice și economice asupra lui.

Spania, împreună cu Irlanda și Norvegia, a recunoscut oficial Statul Palestinian la 28 mai 2024. Sánchez a fost unul dintre liderii vest-europeni care au promovat activ această recunoaștere și a încercat să convingă și alte state să procedeze la fel.[4]

Guvernul său a sprijinit și procedura inițiată de Africa de Sud împotriva Israelului la Curtea Internațională de Justiție (ICJ) de la Haga.[5]

Sánchez a cerut, de asemenea, ca Israelul să fie exclus de la Eurovision și din competiții sportive internaționale, invocând precedentul Rusiei după invadarea Ucrainei.[8]

În mai 2025, Sánchez a folosit expresia „stat genocidar” cu referire la Israel.

Acuzația de genocid este extrem de gravă. Convenția ONU definește genocidul prin anumite acte comise cu intenția specifică de a distruge, în întregime sau în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios.[6] Existența unui număr mare de victime civile, oricât de tragică ar fi, nu demonstrează prin ea însăși existența genocidului.

Mai mult, până în prezent Curtea Internațională de Justiție nu a pronunțat o hotărâre definitivă potrivit căreia Israelul ar fi comis genocid. Procesul este încă în desfășurare.[5]

Iată un video bine documentat cu John Spencer, specialist american în războiul urban, care respinge categoric caracterizarea războiului din Gaza drept genocid:

https://www.youtube.com/watch?v=7_2FQJ0B24o

Oare de ce atât de mulți oameni susțin totuși că în Gaza se petrece un genocid?

După părerea mea, există mai multe explicații:

- disproporția demografică uriașă dintre lumea musulmană – aproximativ două miliarde de oameni – și populația evreiască mondială, de aproximativ 15 milioane, disproporție care se resimte mai ales în mediile sociale;
- răspândirea antisemitismului;
- interesele economice și geopolitice ale numeroaselor state în relațiile cu lumea arabă.

La acestea se adaugă un război informațional extrem de intens. O mare parte dintre cifrele privind victimele provin de la Ministerul Sănătății din Gaza, instituție aflată sub administrația Hamas, iar verificarea independentă a datelor în condiții de război este dificilă.

Un alt aspect care nu poate fi ignorat este responsabilitatea Hamas față de propria populație. Organizația teroristă operează într-un teritoriu urban extrem de dens populat și a fost acuzată în repetate rânduri că folosește infrastructura civilă în scopuri militare și că își expune propria populație pericolului.

Declarația despre armele nucleare

Una dintre cele mai controversate declarații ale lui Sánchez a fost făcută în septembrie 2025. Vorbind despre posibilitățile limitate ale Spaniei de a opri acțiunile Israelului în Gaza, el a spus că Spania nu dispune de bombe nucleare, portavioane sau mari rezerve de petrol și că, singură, nu poate opri ofensiva israeliană.[7]

<https://www.youtube.com/watch?v=plBJ7JWrWgQ>

Sánchez nu a amenințat, așadar, Israelul cu folosirea armei nucleare. Dar, în opinia mea, simpla introducere a „bombelor nucleare” într-un discurs politic despre mijloacele prin care Israelul ar putea fi constrâns este o alegere retorică profund nefericită și inutil provocatoare.

Cu atât mai mult cu cât Israelul a fost amenințat în trecut cu distrugerea. Fostul președinte iranian Akbar Hashemi Rafsanjani a făcut celebra afirmație potrivit căreia un singur atac nuclear ar putea distruge Israelul. Într-un asemenea context istoric, politicienii europeni ar trebui să fie extrem de atenți atunci când introduc arma nucleară în discursul despre Israel.

Sanctiuni împotriva Israelului

Guvernul Sánchez a adoptat și o serie de măsuri concrete împotriva Israelului:[7]

1. consolidarea embargoului asupra armelor destinate Israelului;

2. interzicerea accesului în porturile spaniole al anumitor nave care transportă combustibil sau material militar destinat Israelului;
3. restricționarea spațiului aerian spaniol pentru aeronavele care transportă material militar către Israel;
4. interzicerea intrării în Spania a anumitor persoane considerate implicate în operațiunile militare din Gaza;
5. interzicerea importurilor provenite din așezările israeliene ilegale din teritoriile palestiniene ocupate.

După atâtea declarații și măsuri ostile Israelului, nu este surprinzător că demonstrațiile anti-israeliene au căpătat amploare în mai multe orașe spaniole.

https://www.youtube.com/watch?v=_NIQ6d6JBV0&t=117s

Unii dintre criticii lui Sánchez consideră că această politică externă militantă îl ajută și să distragă atenția opiniei publice de la scandalurile și anchetele care îi vizează pe membri ai familiei sale și persoane importante din anturajul său politic. Aceasta rămâne, firește, o interpretare politică. Sánchez însuși nu a fost pus sub acuzare în aceste dosare.

Criticii săi îl acuză și că retorica vehementă împotriva Israelului contribuie la crearea unui climat în care ostilitatea față de Israel riscă să alunece spre antisemitism.

Santiago Abascal, liderul partidului de opoziție VOX, a răspuns politicii lui Sánchez printr-o vizită de solidaritate în Israel. Și Partidul Popular (PP), de centru-dreapta, principala forță a opoziției, are personalități importante favorabile Israelului.

Printre ele se numără primarul Madridului, José Luis Martínez-Almeida, și președinta Comunității Madrid, Isabel Díaz Ayuso, una dintre cele mai proeminente personalități ale dreptei spaniole.

Sánchez dorește, în opinia mea, să devină unul dintre principalii lideri europeni ai frontului anti-israelian, câștigând astfel prestigiu în anumite cercuri internaționale.

Nu toată Spania este împotriva Israelului

Vreau să precizez că nu toți prim-miniștrii Spaniei au avut o asemenea atitudine față de Israel.

În 2010, fostul premier José María Aznar a fondat ***Friends of Israel Initiative***, organizație despre care am mai scris.[10]

<https://baabel.ro/2024/03/israel/>

Această organizație se bazează pe câteva principii fundamentale:

- Israelul este o țară modernă și democratică și trebuie tratat ca atare;
- dreptul Israelului de a exista nu este negociabil;
- Israelul este un stat suveran care are dreptul la autoapărare;
- Israelul este un aliat al Occidentului în lupta împotriva terorismului și un apărător al moștenirii morale și culturale iudeo-creștine;
- conflictul israeliano-palestinian va putea fi rezolvat numai atunci când palestinienii vor recunoaște Israelul ca patrie legitimă a poporului evreu;
- fundamentalismul islamic, jihadismul și perspectiva unui Iran dotat cu arme nucleare reprezintă un pericol existențial nu numai pentru Israel, ci pentru întreaga lume civilizată.

Anti-Israel sau antisemitism?

Revenim astfel la veșnica întrebare: este un dușman al Israelului în mod necesar și antisemit?

Critica guvernului israelian nu este, prin ea însăși, antisemitism. Israelul este o democrație, iar guvernele sale pot și trebuie să fie criticate, inclusiv de israelieni.

Dar există o limită dincolo de care critica unui guvern se transformă în demonizarea unui stat și în contestarea legitimității lui. Iar când Israelului i se aplică standarde care nu sunt aplicate altor state aflate în război, întrebarea privind antisemitismul devine legitimă.

Am văzut, după 7 octombrie 2023, demonstrații în universități și în orașe ale unor state democratice în care protestul împotriva guvernului israelian a fost însoțit uneori de sloganuri explicit antisemite. Diferența dintre critica Israelului și ura împotriva evreilor poate deveni atunci foarte subțire.

În opinia mea, ostilitatea repetată a lui Sánchez față de Israel depășește critica legitimă a unui anumit guvern israelian. Politica sa ridică cel puțin întrebarea de ce statului evreu i se aplică un asemenea tratament.

Mulți condamnă Israelul pentru războiul pe care îl duce în Gaza și mulți îl acuză, în opinia mea pe nedrept, de genocid. Dar nu trebuie uitat cum a început actualul război: prin atacul Hamas și al altor grupări armate palestiniene asupra Israelului la 7 octombrie 2023, soldat cu uciderea a aproximativ 1.200 de persoane și răpirea a peste 250 de ostatici.[9]

Sánchez face în repetate rânduri o paralelă între Rusia și Israel. Eu cred că există o diferență fundamentală.

Rusia a invadat Ucraina fără ca Ucraina să fi atacat mai întâi teritoriul rus într-o operațiune comparabilă cu masacrul din 7 octombrie. Războiul din Gaza, în schimb, a început după atacul Hamas asupra Israelului. În plus, Rusia a proclamat oficial anexarea unor teritorii ucrainene, în timp ce Israelul nu a anexat oficial Fâșia Gaza.

De aceea mă întreb: de ce atâta energie politică împotriva Israelului? De ce este statul evreu comparat atât de insistent cu Rusia, în ciuda diferențelor evidente dintre cele două conflicte?

Socialistul Sánchez ar putea să acorde mai multă atenție și problemelor complicate din propria țară, inclusiv relației guvernului central cu mișcările separatiste din Catalonia și Țara Bascilor.

Politica unui guvern israelian poate fi criticată. Acțiunile armatei israeliene pot fi cercetate și discutate. Suferința civililor palestinieni este reală și tragică. Dar niciuna dintre acestea nu justifică transformarea Israelului într-un stat-paria și nici uitarea faptului fundamental că războiul actual a început la 7 octombrie 2023, printr-un atac terorist de o cruzime ieșită din comun.

În încheiere, atașez un video cu un interviu acordat în martie 2025 de istoricul britanic Andrew Roberts, autorul mottoului acestui articol, despre crimele comise de Hamas.

Surse și note

[1] La Moncloa – biografia oficială a lui Pedro Sánchez; Socialist International, XXVI Congress, Madrid, 2022 – alegerea lui Pedro Sánchez în funcția de președinte al Internaționalei Socialiste.

[2] *El País*, 14 septembrie 2018 – analiza tezei doctorale a lui Pedro Sánchez cu programe de detectare a plagiatului și controversa privind publicațiile sale.

[3] La Moncloa, 16 octombrie 2023 – declarația lui Pedro Sánchez privind atacul Hamas, dreptul Israelului la autoapărare și necesitatea respectării dreptului internațional umanitar.

[4] La Moncloa, 28 mai 2024 – *Institutional declaration by the President of the Government on the recognition of the State of Palestine*. Spania, Irlanda și Norvegia au recunoscut Statul Palestinian la 28 mai 2024.

[5] International Court of Justice, *Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel)*. Spania a depus o declarație de intervenție în cauză. La data redactării articolului nu există o hotărâre definitivă a ICJ prin care Israelul să fi fost găsit vinovat de genocid.

[6] United Nations, *Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide*, 9 decembrie 1948, art. II.

[7] La Moncloa, 8 septembrie 2025 – declarația oficială a lui Pedro Sánchez privind Gaza și măsurile adoptate de guvernul spaniol împotriva Israelului. În această declarație Sánchez a făcut referirea la „bombe nucleare, portavioane și mari rezerve de petrol”.

[8] Declarațiile publice ale lui Pedro Sánchez din 2025 privind aplicarea în cazul Israelului a unor criterii similare celor folosite împotriva Rusiei în competiții culturale și sportive; RTVE, decembrie 2025, privind Eurovision 2026.

[9] Date privind atacul Hamas și al altor grupări armate palestiniene din 7 octombrie 2023: aproximativ 1.200 de persoane ucise în Israel și peste 250 luate ostatice.

[10] *Friends of Israel Initiative*, fondată în 2010 sub conducerea fostului prim-ministru spaniol José María Aznar. Vezi și articolul autorului despre această inițiativă:

<https://baabel.ro/2024/03/israel/>

Materiale video

John Spencer despre acuzația de genocid în Gaza:

https://www.youtube.com/watch?v=7_2FQJ0B24o

Declarația lui Pedro Sánchez din septembrie 2025:

<https://www.youtube.com/watch?v=pIBJ7JWrWgQ>

Demonstrații anti-israeliene în Spania:

https://www.youtube.com/watch?v=_NIQ6d6JBV0&t=117s